

Cilj:

- Znaš zapisati ulomek s celim delom in ulomkom manjši od 1
- Znaš ulomek s celim delom in ulomkom manjši od 1 zapisati samo z ulomkom

V zadnjih urah si spoznal različne zapise ulomkov. Zaradi boljše predstavljalivosti si reševal učne liste, ki so imele grafični prikaz in si nato zapisal prikazani del z ulomkom.

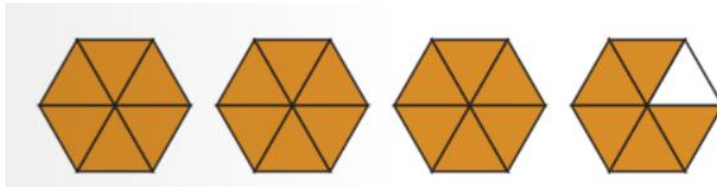
Danes si bomo pogledali, kako to računamo. V zvezek napiši naslov:

ZAPIS ULOMKOV S CELIM DELOM IN ULOMKOM MANJŠI OD 1 OZIROMA OBRATNO

Prepiši in nariši v zvezek spodaj razložene primere.

1. Zlomek zapiši s celim delom in ulomkom manjši od 1:

a)

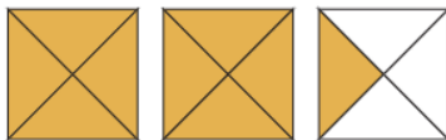
$$\frac{23}{6} = 3\frac{5}{6}$$

$$23 : 6 = 3$$

5 ost.

Vsako celoto predstavlja $\frac{6}{6}$, zato 23 delimo s 6, dobimo tri celote, ostane pa še 5 delov celte ali $\frac{5}{6}$.

b)

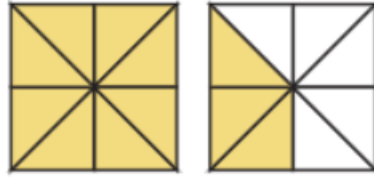
$$\frac{9}{4} = 2\frac{1}{4}$$

$$9 : 4 = 2$$

1 ost.

Torej $\frac{4}{4}$ predstavlja celoto, zato $9 : 4$, dobimo 2 celoti, ostane en del celote ali $\frac{1}{4}$.

c)

$$\frac{11}{8} = 1\frac{3}{8}$$

$11 : 8 = 1$
3ost.

Celoto predstavlja $\frac{8}{8}$, zato $11 : 8$, dobimo celoto, ostanejo trije deli celote ali $\frac{3}{8}$.

Poglejmo si še obratno pot.

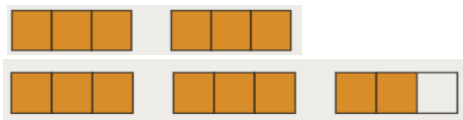
2. Zapiši celi del in ulomek manjši od 1 samo z ulomkom:

a) $2\frac{5}{6} = \frac{12}{6} + \frac{5}{6} = \frac{17}{6}$

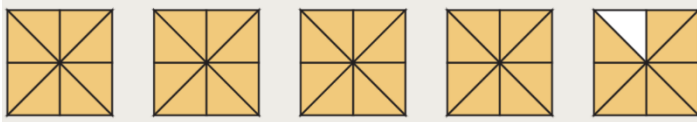
1. Celoto predstavlja ulomek $\frac{6}{6}$, torej dve celoti predstavlja ulomek $\frac{12}{6}$
2. $(2 \cdot 6 = 12)$
3. K temu dodamo še ulomek $\frac{5}{6}$
4. Dobimo ulomek $\frac{17}{6}$.

b) $4\frac{2}{3} = \frac{4 \cdot 3}{3} + \frac{2}{3} = \frac{12}{3} + \frac{2}{3} = \frac{14}{3}$

1. Celoto predstavlja ulomek $\frac{3}{3}$, torej štiri celote predstavlja ulomek $\frac{12}{3}$
 $(4 \cdot 3 = 12)$
2. K temu dodamo še ulomek $\frac{2}{3}$
3. Dobimo ulomek $\frac{14}{3}$.

$$c) 4\frac{7}{8} = \frac{4 \cdot 8}{8} + \frac{7}{8} = \frac{32}{8} + \frac{7}{8} = \frac{39}{8}$$

1. Celoto predstavlja ulomek $\frac{8}{8}$, torej štiri celote predstavlja ulomek $\frac{32}{8}$ ($4 \cdot 8 = 32$)
2. K temu dodamo še ulomek $\frac{7}{8}$
3. Dobimo ulomek $\frac{39}{8}$.

$$d) 6 = \frac{6}{1} = \frac{12}{2} = \frac{18}{3} = \dots$$

1. Naravno število predstavljajo ulomki, pri katerih je števec večkratnik imenovalca.
2. Število 6 predstavljajo vsi ulomki, pri katerih je števec šestkratnik imenovalca.

Vaja: v [eucbeniku](#) na strani 242 so vaje in naloge. Reši jih.